

**Mark Vogt,
directeur War Child:**

'Gestructureerd naar nieuwe effecten kijken'

Sinds 1995 zet War Child zich in om de leefomstandigheden en toekomstperspectieven van kinderen in (voormalige) oorlogsgebieden te verbeteren. Onderwijs, participatie, de psychosociale ontwikkeling en kinderrechten zijn de speerpunten van het beleid. War Child bereikte vorig jaar bijna 900.000 kinderen op drie continenten; er lopen programma's in Zuid-Amerika (Colombia), Afrika (onder andere Soedan en Oeganda) en het Midden-Oosten (onder andere Afghanistan). 'We werken met mensen – kinderen en volwassenen – in dorpen en vluchtelingenkampen, die leven onder harde omstandigheden in een onveilige omgeving', zegt Mark Vogt, directeur van War Child.

'In 2006 hebben we in samenwerking met Orange (T-Mobile) in Oeganda een pilot studie gedaan: "ICT in Education for Peace": hoe kunnen we ICT en media inzetten voor programma's en de resultaten ervan verbeteren? Creativiteit en participatie staan centraal in ons beleid. We werken altijd in samenspraak met de lokale bevolking – hun directe betrokkenheid en inzet maken het werk duurzaam. En creatief, omdat je daardoor rechtstreeks contact maakt met het kind; van samen tekenen tot tentoonstellingen maken en optredens verzorgen. We werken veel met muziek en theater.'

VERHAAL DELEN

'We hebben de inwoners van vluchtelingenkampen in Noord-Oeganda gevraagd: wat kan War Child betekenen, wat beter doen? Het antwoord was: laat ons ons verhaal delen met andere Oegandezers, jongeren uit andere delen van Oeganda. Door deze jongeren online met elkaar in contact te brengen, wisselen ze hun belevingswerelden uit. Bovendien raken ze gemotiveerd om méér met technologie te doen. Kortom, alles dat bijdraagt aan (zelf)vertrouwen: een leven zonder angst, dáár gaat het om.

Het verrassende resultaat van de pilot was dat de bijeffecten een véél grotere impact hadden dan we hadden voorzien, zoals een lagere criminaliteit en een hogere onderwijsparticipatie. De lokale gemeenschap reageerde erg enthousiast en het programma had een grote aanzuigende werking. Ouders begonnen zelf kinderen en jongeren centraal te stellen, de omgeving werd veiliger, de sociale structuren sterker – gefaciliteerd door een beetje ICT. Dus vroegen we ons af: hoe kunnen we dat verder oppakken? TNO heeft in kaart gebracht welke ICT-middelen, media, of combinaties van middelen zouden kunnen werken, ook in andere landen en in samenwerking met andere organisaties. Het was een geweldige ervaring om zo, met TNO, gestructureerd en met focus op technologie naar nieuwe effecten te kijken.'

RADIO

'Wat mij persoonlijk heeft verrast in het TNO-onderzoek is dat radio, als relatief oud medium, in sommige conflictgebieden toch heel innovatief kan werken. Radio lijkt wat achterhaald, maar ook onder Nederlandse

jongeren is het een populair medium. In de landen waar wij werken, valt nog een wereld te winnen. Jongeren zelf radio laten maken is een uiterst krachtig middel om andere jongeren te bereiken. Ook vergroot je de kracht van het medium door het te combineren met andere middelen, bijvoorbeeld sms. In Afrika is de mobiele telefoon veel belangrijker dan we in Europa soms beseffen.

Een ander voorbeeld: in Sierra Leone laten we kinderen hun eigen verhaal vertellen op een podium, via een megafoon. Wat zou er gebeuren als we die megafoon vervangen door radio? Dan gaat het bereik radicaal omhoog. Uiteindelijk zijn de kinderen met wie we werken de enige garantie voor een vreedzame toekomst van de gebieden waar we werken. Daar kun je niet genoeg in investeren.'

MEDE-EIGENAARSHIP BENADRUKKEN

'Er staat een groot vervolgproject op stapel, waarbij TNO eveneens is betrokken. We willen de aanbevelingen van TNO ook in andere landen uitvoeren. Ook willen we graag gebruik maken van de ervaring die TNO heeft met de implementatie van technische middelen. Daarnaast heeft de pilot ons enorm geholpen bij het aanscherpen en operationaliseren van onze nieuwe strategie, waarbij ook adviesbureau McKinsey ons twee maanden lang gratis heeft geholpen. Hun advies: kanaliseer je ambitie en zoek ook naar andere middelen en partijen. Net als bij hulpverlening is het ook bij technologie belangrijk het mede-eigenaarschap te benadrukken. Dus niet: wij komen dit en dat even op zijn kop zetten, maar: wat gaan *wij* doen, met z'n allen. Als organisatie ben je per definitie onvoldoende toegerust om alles te kunnen doen. Daar moet je andere partijen – politiek, bedrijfsleven, lokale structuren – bij betrekken. De samenwerking met TNO heeft dat extra duidelijk gemaakt. Je wilt verder kijken, je kunt verder kijken en je moet ook steeds verder kijken. Met TNO gaan we dus nog wel even door.'

De TNO-expertise

Drs. Matthijs Leendertse, research consultant

'Uit het grote aanbod van ICT- en multimedia-tools die War Child zou kunnen inzetten, moest een beargumenteerde selectie worden gemaakt. Op het hoofdkantoor van War Child in Amsterdam hebben we een viertal workshops gehouden met War Child, externe experts en verschillende "country managers". Bij hen hebben we een kleine survey uitgezet om erachter te komen wat de ICT-situatie "op de grond" was: de oplossingen moeten immers toepasbaar zijn in de praktijk van War Child. In het onderzoek hebben we een groot aantal ICT- en media-tools bekeken. Voor de vijf meest veelbelovende hebben we *evidence based* onderzoek verricht om de effectiviteit voor de doelstellingen van War Child te achterhalen. Dat zijn achtereenvolgens: radio (een veelgebruikt medium in ontwikkelingslanden), *voice services*, *crowd sourcing*, sms-diensten en *online communities*. We hebben ook nadrukkelijk gekeken hoe combinaties van bovenstaande tools elkaar kunnen versterken.'

Info: matthijs.leendertse@tno.nl

De relatie

War Child Nederland is in 1995 opgericht, met de bedoeling om het psychosociale welzijn van oorlogskinderen te verbeteren door middel van creatieve activiteiten, waaronder veel – maar niet alleen – muziek. Op dit moment werkt War Child in twaalf programmalanden. De organisatie is onder meer gespecialiseerd in psychosociale methodiekontwikkeling: educatieve activiteiten, vredesopbouw en beleidsbeïnvloeding maken onderdeel uit van het werk van War Child. Op het hoofdkantoor in Amsterdam werken 52 medewerkers en vrijwilligers, in de projectlanden 345 veelal lokale medewerkers. In de uitvoering van zijn beleid werkt War Child samen met meer dan 70 lokale partnerorganisaties.